

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve: Egy évre 10 ft. — Kr. 1/2 évre 5 ft. 50 kr. Fél évre 5. — Egy évi 10. —

A nép szava.

\*\* Volt oly idő, midőn azt mondták, hogy a nép szava — isten szava. Ma már nevetéssé vált e közmondás, mert a nép szava az emberi társaságok sorsának intézői által legfeljebb — tudomásul vétetik.

A mi szabadnak gunyolt hazánkban pedig intézkednek a népről úgy, hogy meg sem kérdik, mi baja?

És ha talán önérzete felébred, s merészkednek a hatalom személyéhez panaszos könyvekkel közelíteni: akkor elkergetik. — Ezt láttuk Szlavítól Magyarországi kormányelnökötől.

Régi szokás a nép közt panaszainak a törvényhozás elé vitele, kérvényezés útján. Itthon a tüzhely körül egész jóhiszeműleg papírra tesztjük sérelmeinket, vagy óhajainkat, elgondoljuk, hogy azok az igazságos honatyák majd csak meghallgatják és segítenek a bajon.

Családunk gyakran keserűen. Az országgyűléshez intézett kérvények úgy tekinthetők, mint a közérzések kifejezései. S ott mit tesznek ezekkel? Felredobják, vagy mint mondani szokták, irattárba teszik, a mi tulajdonképpen annyit jelent, mintha a kérelmezőnek azt mondanák: hallgass.

Ez idény elején is sok kérvény ment a képviselőházhoz, az egyház és állam különválasztása, az önálló magyar nemzeti bank felállítására. Rákóczy halmvainak hazahozatala stb. ügyében.

S mi lett ezek sorsa? — A mi elődeiké. Félrevetettek, mint hasznavehetetlen papírdarabkák.

A nép csak egyszer nagy: a választások. Ekkor az igazság, a népjogi istensége hat át minden embert, a ki honatyi méltósága akar emelkedni. S azután? — Az „idők, körülmények” nem engedik, hogy ennek ajaját meghallgassák. Nem tartozik a közügy a választókra.

Vagy ha talán a képviselőház egy-két kérvényt elvizsgál, s a kérvényező felélek igazságot ad, ezzel meg kell elégedni a szenvedett sérelemért. Így történt, midőn még Tóth Vilmos uralkat a belügyéri széklet, s Debreczen városának a törvénytelen rendeletek végrehajtását parancsolgatta, ezért a város kérvényezte az országgyűléshez, s a honatyák ki is mondták, hogy a városnak teljesen igaza van. Azonban más elégtételt nem kaptunk; a ki hibázott, nem bünhődött érdeme szerint.

Ez tehát az országgyűléshez intézett kérvények sorsa. Így fogadják a nép szavát a honatyák soraiban!

Oly baj ez, a melyet sürgetlőleg kell orvosolni. Az elégedetlenség már országgyűlésre örvénylik, a közlekedő inség pedig könnyen lehet az a szikra, mely az elégedetlenség lappangó tüzeit lángra lobbantja.

Jó volna ezt figyelembe venni. A választópolgárság önmaga ellen bizonyára nem feni a gyilkost, s nem kíván rosszat önmagának.

Hallgassuk meg tehát a panaszokat ott, a hol arról tehetnek, s ne utasítsák el hidegen a kérelmeket.

Mert előjött az idő, midőn — a nép szava: isten szava lesz!

TÁRCZA.

„VÉSZMADÁR.”

— Regény a tengerészleletről, három kötetben. — Írta a „Rockingham” szerzője. Fordította Kompothy Tivadar.

Első kötet. — III. rész.

(12-ik folytatás.) A kapitány igen gyanakodott a vadászat terve iránt.

— De hát az oroszlanok, Herbert ur, — szólt — ha azokat lelővi, nem emésztjük fel. Az apród uraknak tetszene a mulatság nagyon, pár oroszlanl farkasszemet nézni, de ezért meg nem teszem ki legénységünket veszélynek.

Danuton kapitány előbb ingathatatlannak látszott elhatározásában, de később sikerült a ravasz apródoknak őt e tervnek is meggyerni, de kikötte, hogy csak szarvasra kell vadászni, s az egész társaság fákön levén elhelyezve, láthatatlanul minden veszély ellen.

— Az országgyűléshez a szünet alatt, a legtöbb felirat az egyházi viszonyok rendezése s az önálló magyar jegybank felállítására érdekében intézettek. Az állam és az egyház közötti viszonyokat a f. é. június 28-án tartott képviselőházi ülésben Deák Ferencz által kifejtett irányelvek alapján szabályoztatni kérik a következő törvényhatóságok: Baranya, Bács, Békés, Csanád, Gömör és Kis Hont, Heves és Külső-Szolnok, Komárom, Kraszna, Nyitra, Pozsony, Vas, Torna, Zala és Zempléni megyék, továbbá a Jász-Kun kerületek, Debreczen, Győr, Pozsony, Szabadka, Szamos-Ujvár, Kesztemény és Kolozsvár szabad királyi városok. — Az önálló magyar jegybank felállítására tárgyalóba a következő törvényhatóságok terjesztették fel feliratokat: Baranya, Békés, Bihar, Csikszék, Heves és Külső-Szolnok, Komárom, Nyitra, Torda, Torna, Torontál és Zempléni megyék, továbbá Nagyvárad, Nagybánya, Gónczibánya, Győr és Pécs városok. — II. Rákóczy halmvainak hazaszállítása tárgyában 9 megye s külön-külön 28 város (közte Debreczen is) intézett feliratot a képviselőházhoz.

— A kormányparti „Pesti Napló” megbotránkoztatja fejei ki Simor János hercegprímás azon körítára felett, melyben a császári trónraléptének napját, decz. 2-kát rendeli megünnepeltetni.

— Pártdolgozók. Ivánka Imre elutazott Gyechy Kálmánhoz. Földvári Miklós kilépett a Deák-körből. A Lónyayipárt kezdi fejét felütögetni az országban. — Máriaissy Andor kilépett a baloldali körből, de megmarad a balközéppárt tagjának. — A „Hon” tiltakozik az ellen, mintha Jókai és a „Hon” fuzionálni akarna a jobboldallal.

— A képviselőház gyászolóját kitűzésével fejezte ki részvételt Vidacs János halála felett. A lapok pártkülönbség nélkül a legmelegebb hangon s a legnagyobb részvétellel emlekeznek a gyászos esetről. Orvoslag pedig tény gyanút állapított meg, hogy Vidacs az öngyilkosságot be nem számítható állapotban követte el.

— Képviselők köréből. Deák az országgyűlésben ezután tevékeny részt vesz. Miniszterválasdáról is beszélnek. Kerkapoly helyére Móricz Pál nevet utalták. Beszék, hogy új-évre a kormányelnök Gyechy lesz; ezt Deák s környezete is szeretné. A baloldali eddigi álláspontján megmaradt képviselők napot nap indítanak s csejűk oda hatni, hogy az ellenzéki irányulatok egyesüljenek s kört alakítsanak, e körnek tagjai lehetnek az ellenzéki hírlapírók s azon ellenzékiek, kik a belépésre felszólítottak; e kör tisztelet nyilvánosak lesznek.

— A vidéki jobboldal bomlását jelentik a központi jobboldali lapok s erre példálul idézik a somogyi Deák-kört, mely meghasonlott.

— A közalapok és alapítványok megvizsgálására kiküldött képviselőházi bizottság megalakult s elnökévé Pechy Manó gróf választott meg.

— A kereskedelmi szerződés feletti alkudozások Ausztria-Magyarország és Svédország között e hó elején véget értek. A szerződés e hó 3-án írták alá Bécsben a két állam meghatalmazottai.

— A magyar-galicziai összekötő vasutvonal részére engedélyezett 880.000 ft lebegő adósságból egyelőre csak 400.000 ft tételt folyósít, mely addig, míg a kormányval az alkalmeg nem kötetik, elegendő lesz a munka folytatásához.

Herbert mindent elkövetett, hogy a kapitányt eme föltételeit megdöntse, de hasztalan.

Midőn a legénység, Herbert vezetése alatt a tó felé vivő utat szemle alá vette, úgy találták, hogy a szarvascsordák nyomai mindnehány magányosan álló terebélyes fa mellett húzódnak tovább. Köröskörül a földtalaj kopár, járatlan, nyomtalan volt. E körülményt szem előtt tartva, a szükséges intézkedések azonnal megtették.

A kapitány még most sem volt eléggé meglepődve e vadászati tervvel s így e készlődések sem igen tetszettek neki.

— Nem látta ön, orvos ur, — szólt hosszabb szünet után — hogy itt ott a bokrok között állati csontvázak hevernek. Ez állatok az oroszlanok ölték meg. Ha több ilyen oroszlanl találunk ott tanyáznai, mint a milyent az előbb láttunk a hegyorom felé ballagni, akkor nagy meglepődés lesz a bajunk. Általán e vadászati tervvel nem vagyok megelégedve, mert ha löhetünk is le egykettőt, azon semmi nem lesz egyéb csont és bőrrel.

— Ez még nem egészen bizonyos, — szólt Danvers ur — mert ez állatok messze tájakra húzódnak ide a szarvas évszakban, így híhető, hogy jó husban vannak. Ha pedig ez áll, úgy lelkiismeretes kötelességünknek kell tartani, legénységünk számára friss húsról gondoskodni.

— Ugyvan, — felelé a kapitány — s ez az, a miért én Herbertnek megengedém az oroszlanokra vadászni. Ok e vadászati által engem egy nappal tovább marasztalnak itt s ezen épen nincs nyemre.

E pillanatban Herber lépett a kapitány mellé s jelentést tett kutatásairól.

— Csak néhány embert szeretnék magammal vinni, — kezdé beszédét — mert ha többben leszünk, ez csak akadályul szolgálhatna tervünk végrehajtásában. Mi majd felmászunk a magányosan álló fák valamelyikére s onnét lessük majd a vadat. A szarvascsorda nyomá ép ott visz el, s majd közvetlen a fa alatt, mi válogathatunk majd áldozatainkban.

— Ez mind nagyon szép, Herbert ur, de látssá kérem, én még most sem vagyok kibéjűlve a vadászati tervvel; ha nem arról volna szó, hogy legénységünk jobb élemezésben részesülhet, szavamra, senmi sem lenne az egész dologból. De ha már ennyire vagyunk, ám isten neki — hajrá! Herbert, ajánlok önnek egy vadászársat. Ezzel mosolyogva az orvosra mutatott.

— Higgye meg nekem, hadnagyom, hogy Danvers ur jól fogja magát viselni, ha nem is oly vészettül valmerő, mint ön. De a hidegvér a fatetején sem árt.

Ugron Gábor beszéde a balközépi kör nov. 7. értekezletén.

(Folyt. és vége.)

Miként valósíthatná a párt azon programot, melynek valósíthatóságán, jogosultságán kételkedik? Lehet diadalmas egy párt, mely hitét veszítve, elbátortalanodva emelkedik fel programja mellett? Igaza van Eötvösnek, hogy „politikai tusák gyakran istenitéletek, hol az, ki meggyőződés nélkül lép a sorompó közé, a gyengébb által is legyőztek.” En ugy tapasztaltam, hogy a ki nem határozottan megy előre célja fölé, és szeret konfuzióban lenni célja felől, mindig eszébe volt és urala soha az eseményeknek.

S mit ér az anon habhoz kapkodó érvelés, hogy a következtetés a szándékban, a törekvésben van — mint Tisza Kálmán azt kifejezte? A szándék, a törekvés megfoghatatlan valami s annak milyenségére csak a tényekből lehet következtetést vonni. Tények nélkül a szándék, a törekvés vagy önámítás, vagy hazugság. Aztán ki mondja meg, mikor lesz vége a törekvésnek, az eltarthat akár száz évig is? A törekvésben megörzött program, nem komoly gondolkodás, olyan mezőgazda fogalom: rajkij jó melyen verembe a szemeket, hisz elég, ha a szalmája kúnn van a fedélén. A pártok célja nem csupán az elvek megörzése, hanem valósítása; a párt nem behalozsamzó intézet, mely temet a sírban való örök megörzést szent akaratival.

Csernatóny hozta fel, hogy a választási visszadélek miatt kell pártunknak engedni, ne igyák le magukat a választók s ne engedjék magukat megvesztegettetni s akkor mi is nem kell hogy kerüljön uton igyekeznünk a kormányra. Ez annyit tesz, hogy adjunk igazat az erőszaknak, mely megsemmisítésünkre tört és semmisüljünk meg; jutalmazzuk azzal, hogy célját érte s ez által másokat is serkentsünk gyakorlatára. Az erőszak és vesztegetés csak akkor hat, mikor új és fokozható, de ha megszokják, ha fokozni már nem lehet, inkább provokálja az ellentállást mint eszenesíti, tehát tulhajtottságában épen jövő sikerelensége s nem győzelme rejlik.

Betegség az ajánlott orvosság. A demoralizáló demoralizálóit kellene gyógyítanunk. A nagy mérvben elharapódzott hittagadást pártszerev tennek. S nekem úgy tetszik, mintha még csak ez hiányzott volna a végpusztulás előjárték és mozgató erejét képmunka közromlottságból.

Pártunknak a program valósításáról való lemondása után nem az leendő többé a kérdés: tisztességes-e valami vagy nem, hanem hányan tesz? S igazolni fog a szám mindent, a sokaság leendő a becsület, az egyedüllet a gazdaság, a szégyen. Ily elvek inaugurációjához nem fogok járulni soha, mert gyöngöcségek tartottam eddig is, a hittagadást, midőn egyesek tették s annak fogom nézni azután is, ha egy párt teszi is azt. Hisz csalással kellene a bizalmat fizetnek s a csalóddal feljogosítanak, hogy ne higgyen többé a férfinak, mit ma szentebnek tartanak, mint írást, tisztábbnak képzelnék, mint imádságot s az istenség mellett keresik trónját; hisz akkor a párt célja nem az elvek valósítása, hanem a kormányra jutás, a pártkerz hevitje nem a lelkesedés, hanem a kenyér s az ambíció és a párt nem az elvek harcossainak szűz kerete lesz, hanem a hivatalkergetők bordélyháza.

Leghasználtabb érv, hogy a bajok közeppit azért kell a kormányra jutásáért azon engedélyeket tenni, melyekre eddig hajlandó nem volt a párt, mert enyhíteni kell a nép sorsán. Szabad-e e szent célra nem tisztességes uton is törekedni? Ha igen, ne vádolják Egyiptom s Róma nagyhírű kéjhölgyeit, kik azon aranynyal tettek a néppel számtalan jót, melyért erényüket adták el.

De hát lehetséges lenne még ez áron is enyhíteniük az ország sorsán? Azt gondolom: nem. A bajokat nem fogja eloszlatni a kiszolgált balközépek miniszteriumának kinevezését tartalmazó hivataltal lap, csod és váltoportestációval terhes száma. Rendszerváltozás nélkül az új emberekkel csupán egy miniszteriummal s egy hivatalmenyvel lesz több, miről emlékezni fog a magyar pénzintézetek története.

— Ugy lesz, kapitány ur, — viszonzá Herbert — minden az ön rendelete szerint fog történni.

Az egész hajón senki sem beszélt egyből, mint a leendő vadászatról, melyet Herbert rendez.

Herbertt igen szerette a hajólegénység. Fiatál, erős, dolgos, képzett, vig s alattvaló iránt engedékeny volt. Ezt nagyon jól tudták a matrózok s fel is használták céljaik kivitelére.

— Nos, Tandy, fog ön részt venni Herbert vállalatában; — kérde az apród kajütben a fiatal Darbie társától. En részemről nem mehetnek, engem ugylátják, mellőzni akarnak.

— Ezt nagyon csudálnám, — viszonzá a ravasz s incelkedni szerető Tandy — mert mielőtt Capstádt-ból eljöttünk, Herbert igen sokat enyeleg önnel. A mi az én vadászati kirándulásomat illeti, mondhatom, hogy ha Herbert engem használható embernek tart, a mi valószínű, akkor kimegyek.

Darby épen válaszolni akart e célzatra, midőn a hadnagy hívó hangja hallatszott a földézetben: „Tandy, Tandy!”

A fiatal apród egy pillanat alatt künn termett a földézetben.

— Nos, monsieur semmiházi, úgy látom, hogy ismét ép egészségben van, miután egy jó fest ugrott a semmibe s vagy tíz perczig si-

melyben fel leend majdan jegyezve, hány igazgató és tanácsos volt miniszter.

Kormányra lépésük nem elv, hanem személyváltozás lévén, nem lehet az rendszerváltozás is.

A fogadott jóbarátok rendszerétől, a nagy bürokráciától, a pénzemberekkel való együtt szédeltéstől egyedül oly kormány mentheti meg a hazát, melyet az egész ország támogat. Ilyen pedig nem lehet az, melyik elfogadja azon 67-es alapot, mely annyira távol tartja nemzetünket az állami önállóság élvezetétől, melyet létfeltételnek ismerünk, hogy az arra való törekvésről az ország polgárainak egy része lemondani nem fog soha. E része a hazafiaknak nem fogja önököt követni, mert az állami önállóság lobogója után tartva jár önökkel egy uton. S ne áttassák népszerűségükkel magukat; ezrek, milliók bírányai voltak, mert ezerek, milliók viszhangja volt szavuk. Ne feledjék, a népszerűség úgy tesz mint a kabl, kit üdvözöl, kezén, homlokán csókoja; de ha nem viszonzza: megöli. Legyenek meggyőződve, hogy a program valósításának feltétele nélkül kormányra jutva ott találnak pártfeleket az ellenzék padján s ott lennek magam is és segítenék előbott fegyverekkel önk ellen küzdeni s felidézett mondások pengellésére kinyitád minden nap, minden alkalommal talpaik alatt ujblól és ujblól felépteni.

Nem hiszem, hogy a jobboldallal egyező álláspont a jobboldali politikától eltérő eredményeket mutathatnának fel ma, s a nagyra növekedett következményeket megsemmisíthetsek. Nem hiszem, hogy a roppant hivatalnokersereg számát apaszthatnák, mert ez új jancsárokok csalódlástól való támogatását nem nélkülözhetnék, ellenszervét pedig felhelnék; a fapapság semlegesélnék, ha nem többel, idővel kellend megvárosolni, mit annál is inkább kellend tenniük, mert a jobboldalban mindig idegen, jövevény, letelepített ellenség volnának. A gyakorlatban levő pártédekü belizagztatást, a mi nem igazgatás, a pártjuszitciát mi nem igazságszolgáltatást, el kellend nézniök, néha burdantionok, mert a fenntartási küzelem kényserieségi sok jó szándékot fálnak fel még gyerekek korában. Szóval, önök ok reménycsók, szándékuk dacára kénytelenek deakpárt lenni, mielőtt jobboldal lettek; s kénytelenek lesznek az ország halomnyomórát feltérve, a reformkéréseket még többnek fellobása s még kevesebbnek megoldásával hagyni örökösöké. Pártunkat a pénzügyi kamatis, a helyzet ferdesége, a rendszer beteges csúszlése későbbi vagy hamarabb, de bizonyosan, mert a finansialis válságokat kiesny és nagy mindnyájan egyenlően érzik, míg a politikai kérdéseket kevesen értik. Ha sikerül az orvoslás, az áldozat, mi be a jelen s jövő év hafaiból való menekvés fog kerülni, lesz megbecsülhatlan drága; ha nem sikerül: a sikerelenség temető keze gyorsan végezend. Ily dilemmas helyzet idején elfogadhatónak mondaná a 67-es alapot annyit tesz, mint a kormányban való részességért szentesíteni a jobboldal kizárólagos kormányképességét, felmenteni a fejedeleme, a jelenkor előtt a jobboldalt a felelősség alól alól, mert mikor minden ellene van: sajátellenfelei tanuszkodnak az alap mellett.

Ha a balközép kormányra lép s a választások elbukik, nem lesz a párt a hazában, melyhez még reményt köt a kiszivott ország s kétségbeesésében ott fogja megragadni a mentő kezét, a hol találja, s e perczet biztosok lehetünk, decs nem fogja elszalasztani, s amit nem bír végrehajtani a vaskész és szurony, befeljező a hála. Szabad ily esélynek kitenni az országot, valamint annak is, hogy ne legyen az országban két egymást felváltani kész és képes középárt? Hazánias-e a Béccsel szemben lekövetelt jóból eltalált oly állásba hozni, hogy ne legyen többé alkalma az ország közvéleménye s egy erős ellenzék nyomására hivalkozva, olyasmit kivinni, mit különben nem tehetne?

Az adott helyzet felelőssége, a jelen s a jövő év nyomórától való kigazolás eszközei a hazában össze fogják törni a kormányzó pártba vetett bizalmat, s mindennapos közpanasz az ország minden részében, minden ajkon a választások peracéat fog üvöltöni a kormány-pártira, a fejedelmet szavainkat tulkiáló tények fogják a folyó kormányzás veszedelmességéről meggyőzni. A helyzet nyomása, az ország szava

mind a balközép programjának elfogadását fogják sürgetni s mindenfelől csupán a balközép férfibaiban látnák az egyedüli megmentőt.

Ha most engedünk a kormányra jutásért: a helyzet válságunk; ha tudunk menni: szövetségünk. A türelemben, a várakozásban van jövőnk és helyes politikánk.

Ha várunk, semmit sem kell feladni programunkból, s a választók akaratából jutunk kormányra. Jelenleg cselsovény, transzackió utján lehetséges parlamenti leszávással kormányválságot előidézni; s ezek ára rendesen több, mint a meddig a hazafiak lealkudhatnak, mert mindig annyi, mennyit a hatalomvágyak megadhatnak. Tisztességes kereskedésben, mondom, meg kereskedésben is nem alkuszunk.

Azt pedig nem lehet feltenni, hogy a feljegző a kisebbség vezérét hívja meg a kormányra.

A bankkérdecs, mint más is, lehet a miniszterium megbuktatásának alkalma; de nem a kormányra lépés feltétele. A bankkérdecs nem kárindulás pontja a balközép programjának s a 67-es kiegyezés nem zárja ki az önállóságot létesítését, Magyarország bankjogát nem vonta kétségbe a jobboldal, sőt Trefort adott volt be határozati javaslatot, mely a megoldást sürgeti s nem hallottam egyszer sem, hogy Trefort balközépi hírbe jött volna, haneha ezután.

S melyik részével a jobboldalnak hiszik önök a bankkérdecs megoldani, hát felidék, hogy 41 előelő tagja a Deák-pártnak igazgató, elnök, vagy tanácsos oly pénzintézeteknél, melyek vagy megbuknak vagy megrázkódtatást fognak szenvedni, mielőtt a magyar országgyűlés keztüty dob az osztrák nemzeti banknak s ez megvonja a hitelt?

A második jelszó, melyen tul egy tapodtat sem engedhetünk, úgy hirdetteték, a hadsereg költségvetésének megszávása. Ugyan melyik hadsereget? A közsöt? De hát mi jögon bocsátkozhatunk Ausztria hadjuttalakat illető költségvetési tételek vitásába? Már pedig 13 tüzérezredből egy magyar műszaki csapatok nincsenek magyarok, fegyvergyár nincs Magyarországon, tehát az újszámán szerint nem lehet a költségvet mecsosztani. Mit gondolnak, a közsöhadisereg költségvetésének a magyar országgyűlésben való tárgyalása nem involválja-e a független hadseregről való lemondást? Mit gondolnak, emeltek anyag bontottak a birodalom két része közt a választást? Azt látom én, hogy a kaptos szorosabbra fűztük, mert eddig csak a delegáltak szóltak egymás ügyébe s a hadsereg költségvetésére első lenne, mely feljogosítaná a reicherhatót a magyar országgyűlés keze alá szólni; s ki tudja, melyik lenne a második? Egyetnem-értés esetén mi módon döntetnék el a vita? Kénytelenek volnának a delegációhoz fordulni s csak ott volnának, hol most.

A közös hadseregből csupán egy ut van ki: a független nemzeti hadsereg. A szükségesség kényszerítend az intéző köröket a nemzeti hadsereg rendszerének elfogadására, mert Franciaország ez évi hadtörvénye 1.800.000 fegyverest szervez, a német birodalmi gyűléshez benyújtott törvényjavaslat szerint 1.600.000 sorikatona s honvéd mögött már békében kerekkel bíró s szervezett népfelkész álland, Oroszország új hadserevezete 3 millió felül emelendi harcossainak számát, tehát Ausztria Magyarországnak is, ha nem akar nagyhatalmi állásáról lemondani, szükséges hadi létszámát fokozni; s e perczet lehetetlen a jelenlegi alapon és zilált pénzügyi viszonyaink közeppent más uton, mint a nemzeti hadsereg rendszerével. Nincs miért nekünk, balközépek kétségbe esünk, csak várni kell tudnunk, hogy legyen idejük az eseményeknek logikai erejűnk kifejtésére.

En nem tudom felelni, hogy a független hadsereg nemcsak önvédelmi, hanem a hatalom egyensúlyozásának, az alkotmány garantizálásának is kérdése, mert a hatalommal szemben csak erő komoly biztosíték. A 67-es alap nem megoldás, csupán expediens, egy engedmény, melyet élni hagynak, mert másképp meg nem tehetnek, azonban gyau s féltárgyet alatt áll, sorsát nehezítik s a kibontakozást akadályozván fejlődés helyett tengésre kárhoztatják. S épen ezért kell a független hadsereget követelnünk, mert elleneink engedekeységünk nem fegyverzi le, hanem felbátorítja, mert oda kell törekednünk, hogy elleneink gyűlölete

Hirdetési díj:

Ötásabos petisóret 5 kr. Nagyobb terjedelmű, mint szentien több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért. Bélyegdíj: minden beíratásért kulcsa 30 kr. „Nyilt-tér”-en megjelens közlemény ötásabos sora 15 kr. Nérv- vagy kértmentelmei behalúdtó kóiratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szentien kóiratok sem adának vissza.

